

Jaarverslag 2023 + Plannen 2024

1. Inleiding

De insectenwerkgroep is een samenwerkingsverband tussen KNNV, IVN en BBC (Bredaas Bijenhouders Collectief). Dit verslag 2023 en de plannen 2024 zijn in overleg tot stand gekomen.

Jaarverslag 2023

2. Bijen

Door het IVN zijn twee bijen/wespen-avonden gegeven op Wolfslaar op 27 maart en 13 april voor IVN-gidsen + excursie op 29 april. Aantal deelnemers ca. 12.

Tevens is een excursie aangeboden vanuit Tilburg in de Loonse en Drunense duinen waar van door onze cursisten geen gebruik is gemaakt.

Bijenreservaten: naar aanleiding van de ontwikkelingen bij De Roskam zouden Aat & Aad een plan voor bijen/wespenreservaten = kale grond te Breda e.o. in overleg met de gemeenten die het beheer voor haar rekening moeten nemen. Niet gebeurd vanwege hoge personele krapte bij de gemeente Breda. Hetzelfde geldt voor een overleg over het bijenactieplan.

Daarnaast zouden beheerders van "wijkdeals" in Breda gevraagd worden naar de z.g. bijenhotels ook bijenoases en bijenburchten voor in de grond nestelende bijen aan te leggen. Het BBC heeft geld beschikbaar om de materiaalkosten te dekken. De werkzaamheden zullen door de vrijwilligers moeten worden uitgevoerd evenals het beheer erna. Met de Herenboeren in Lies is een deal gesloten. Verder is er een burcht op begraafpark Zuylen gerealiseerd en in een particuliere modeltuin in Dorst / Breda.

- Het werk aan het boek 'Bijen in Breda' stagneerde in 2023. Wordt 2024 weer opgepakt.

We hebben we via het BBC meegewerkt aan een onderzoek waarin stuifmeel dat door honingbijen in de omgeving is verzameld is onderzocht op vervuilende stoffen. De bijen stonden op het terrein van Curio aan de Frankenthalesestraat en bestreken een gebied met een middenlijn van 6 km.

Uitslag wordt verwacht in 2024. Onderzoeksbureau is BEEODiversety in opdracht van de gemeente Breda.

3. Inventarisaties

Vlindermonitoring:

Acht vlinderroutes worden geteld. De gemeente Breda heeft een aantal extra telroutes ingericht in overleg met de Vlinderstichting. Doel is het beheer van de gebieden te optimaliseren. De meeste van deze nieuwe routes worden geteld voor Raymond van Bremen (gem. Breda). In Ulvenhout wordt één van de routes geteld door een nieuw lid.

Normaliter is er in het voorjaar een gemeenschappelijk avond om de ervaringen uit te wisselen en afspraken te maken voor het nieuwe jaar. Deze avond heeft in 2023 niet plaatsgevonden. Gaat weer gebeuren in 2024. Door Aad van Diemen zal op die avond een korte (30 minuten) cursus hommelterkenning worden gegeven.

Nachtvlindermonitoring:

De werkgroep Nachtvlinders van de KNNV inventariseert elke laatste maandagavond van de maand. Coördinatie door Jacques Rovers en Eric-Jan Beenackers, inventariseert elke laatste maandagavond van de maand. In 2023 in boswachterij Dorst aan de kant van Rijen. Dat gebeurt met een verlicht wit

laken en enkele nachtvlindervallen. De waarnemingen worden genoteerd op waarneming.nl en doorgegeven aan de vlinderstichting.

IVN-tuin Oranjepolder doet mee met het meetnet Nachtvinders van de Vlinderstichting. Dit jaar is er een nachtvlindernacht in de IVN-tuin Oranjepolder te Oosterhout geweest. De opkomst was groot met veel kinderen. Het was in combinatie met een presentatie over nachtvinders.

Libellenmonitoring:

Na de libellencursus in 2022 zijn binnen de gemeente Breda inventarisatieroutes uitgezet in overleg met de Vlinderstichting. De inventarisatie van twee van deze routes wordt gedaan door deelnemers van de cursus. Op de overige routes wordt geteld door Raymond van Bremen (gem. Breda).

Er is op 19 augustus een 'terugkomdag' georganiseerd door Jeroen Stoutjesdijk en Raymond van Bremen voor deelnemers aan de libellencursus van 2022 in het leslokaal Wolfslaar en de Natuurtuin. De inventarisaties zijn gedaan in de natuurtuin.

Cor Borghouts inventariseert libellen in het natuurgebied De Berk bij de Zwartebergse Molen, Etten-Leur.

Bijenmonitoring: geen

Wespenmonitoring: geen

4. Insecten overig

In het IVN-blad Natuursignalen verschijnt elke keer een artikel over insecten.

Website Stadsplanten.nl. Aan de auteurs is gevraagd in bij de behandeling van een plant ook aandacht te geven aan bijbehorende insecten. Dat wordt gedaan.

Lopend vanaf oktober 2022 tot in 2023 is er 8x een insecten-item op Nature Today geweest. Dit in het kader van het Stoeplantjes-project. Ook hier dus de verbinding planten-insecten. Dit project is beëindigd, maar wordt door anderen voortgezet.

Er zijn drie insectenwandelingen gehouden: 21-5 Broskens: 20 deelnemers, 1 juni Heusdenhout: 15 deelnemers, 5 augustus Strijbeekse Heide: 12 deelnemers

5. Plannen 2024

5.1 Bijen

Door het IVN wordt 6 februari een wespenlezing gehouden op Wolfslaar voor gidsen en aspirant-gidsen. Andere deelnemers zijn mogelijk, indien plaats over.

Er zijn drie insecten-publiekswandelingen gepland: Strijbeekse Heide, Gilzewouwerbeek, Surrae. In augustus staat de loepjeswandeling gepland in Heusdenhout, kunnen we de insecten zeker in meenemen.

5.2 Vlinders en libellen

Telroutes:

Dezelfde vlinderroutes en libellenroutes zullen worden geïnventariseerd en zo mogelijk uitgebreid met nieuwe routes als we daar belangstellenden voor kunnen vinden. Waarschijnlijk gaan er op de Vliegbasis Gilze-Rijen libellen worden geteld.

Voor uitwisseling van ervaringen en het maken van afspraken worden in de winter van 2024 de tellers van de vlinders en libellen bijeenroepen.

Nachtvinders: Ook in 2024 worden op elke laatste maandagavond van het jaar nachtvlinderavonden georganiseerd door de werkgroep nachtvinders van de KNNV. Het telgebied wordt nog vastgesteld.

Cursus vlinders: De KNNV organiseert voor de zomer van 2024 een vlinder cursus bestaande uit twee of drie cursusdagen.

Nachtvlindernacht Oranje Polder tijdens de landelijke Nachtvlindernacht.

5.3 Insecten algemeen

Samenwerking gemeente Breda:

Inventarisaties:

De monitoring van insecten voor de Nieuwe Mark zal in 2024 weer beperkt worden opgepakt.

Cursusaanbod:

Er zou een meerjarige carrousel gemaakt kunnen worden van korte insectencursussen/workshops: van groepen: bijen, wespen, vlinders, wantsen, sprinkhanen, kevers, vliegen, muggen, zweefvliegen, enz. (Aktie: KNNV). In dit kader wordt cursus/workshop mieren wordt door de KNNV beoogd.

Het doel is in het voorjaar van 2024 een lezing zweefvliegen te houden in de Wegwijzer. Aktie IVN.

In februari start een cursus van 4 avonden en een tuinwandeling "laat je tuin zoemen". Deze cursus wordt gegeven door het BBC samen met Stadsvergroener Iris onder auspiciën van "Breda Stad in een park".

Oranjepolder:

- Mogelijk organiseren biodiversiteitsdag of insectendag Oranjepolder voor publiek met informatieposten.
- Een Insecten-Doe-Middag in de Oranjepolder voor de Gidsen en NGO`ers als zijnde bijscholing.

In 2024 zal veel aandacht besteed worden aan het beheren van de populatie Aziatische hoordaars. Concreet volgen er informatiebijeenkomsten en zullen vrijwilligers worden gevraagd te participeren.

5.4 Aandacht op onze media voor:

- Nationale bijentelling 2024
- Nachtvlindernacht 2024
- Nationale tuinvlindertelling 2024